

אבסנטיה

בסוף שלב הסיכומים, אחרי שנים ארוכות של משפט שבהן כולם פנו אל האיש שבפינה אך ורק בכינוי "הנאשם", רצה השופט לשמוע אם יש לאיש מה להוסיף, ופנה אליו לראשונה כמו לאחד האדם. "אדון ארווין פינקל", הוא אמר, מבטא בחגיגות את השם ואת שם המשפחה, "יש לך משהו לומר להגנתך לפני שבית המשפט מוסר את הכרעת הדין?"

ומאחורי דוכן הנאשמים, איפה שישב האיש הזקן במדי עציר רפויים, נשמעו כחכוך קל ואחריו הערה קצרה: "כבוד השופט, סליחה, אבל אני לא ארווין פינקל". השופט פתח פה גדול, עורכי הדין החליפו מבטים, והקהל המדולדל במקום הצליח לרחוש ולהמהם חזק יותר מקהל משולש בגודלו.

"מה זאת אומרת, אדון פינקל", שאל השופט בכעס, "שאתה לא ארווין פינקל?"

"זה בדיוק מה שזה אומר, כבוד השופט".

"אני לא מביין. נותנים לך הזדמנות לבקש רחמים, וכל מה שאתה עושה הוא להוסיף לעצמך סעיף אישום על בזיון בית המשפט?"

"אבל למה בזיון, כבוד השופט", הנמיך האיש את הקול ותקע בשופט מבט עלוב, "אני אומר את האמת, את כל האמת ורק את האמת. נשבעתי על התנ"ך, אתה זוכר".

השופט הנחית את הפטיש על הדוכן כדי להרגיע את הקהל הצוחק והמשתולל. הוא איים להוציא את כולם החוצה, איום שמלכתחילה לא התכוון להוציא אל הפועל, כי רצה שכולם יהיו עדים למבול המרשים של אש וגופרית שהוא עומד להנחית על הנאשם החצוף. "שמע, פינקל", הוא אמר, "לבית המשפט הזה אין זמן למשחקים. אם אתה לא מפסיק עם זה, אתה תואשם גם בבזיון בית המשפט, בנוסף לרצח ולשוד המזוין שבהם כבר הואשמת. אתה מביין את מה שאני אומר לך?"

"כן, כבודו".

"אז אתה מוכן כבר לומר לי מי אתה ברצינות? תחזור אחריי: א-ר-ו-ו-י-ן פ-י-נ-ק-ל. אני רוצה לשמוע אותך אומר את השם הזה".

"ארווין פינקל, כבודו".

"יפה. מספר תעודת זהות?"

"אפס שמונה שש אחד תשע..."

"אתה עושה צחוק מבית המשפט? זה לא המספר. נסה שוב".

"כבודו, זה המספר, מה אני אעשה. אפס שמונה שש אחד..."

"די עם זה!" צרח השופט והנחית שוב את הפטיש. "עוד מילה אחת והשוטרים לוקחים אותך מפה. – עורך-דין סלומון", הוא פנה אל נציג הסניגוריה הציבורית, "אתה מזהה את הלקוח שלך? זה ארווין פינקל?"

"כבוד השופט, בוודאי, זה האיש שייצגתי מיום תחילת המשפט".

"עורך-דין שיסל", פנה השופט לנציג התביעה, "אתה רואה כאן את הנאשם שעשית הכל כדי להפליל?"

"אלא מה", נשף שיסל, "זה האיש. זה החלאה, החיה חסרת-האלוהים..."

"תודה, זה מספיק. טוב, פינקל, נראה שאתה בבעיה. אני נותן לך הזדמנות אחרונה להמשיך את המשפט בלי להוסיף לעצמך עונשים".

"מצטער, כבודו, אני לא רוצה לשקר לבית המשפט".

השופט האדים והתחיל להשתעל. הוא רצה לזרוק את הנאשם לתא הכי רחוק, הכי חם, הכי קר, הכי הכל. ולמרות זאת, כל העניין הרי היה תפנית קומית בלתי-צפויה ביום ארוך של דיונים משמימים. משהו בו ריחם – לא על הנאשם הזקן, אלא על עצמו ועל הקהל באולם, כי כאן התחילה הצגה מבודרת שיהיה עצוב לראות אותה נקטעת באמצע. הוא החליט, לפנים משורת הדין, לאפשר לנאשם להשמיע את ההבלים שלו בחופשיות. "טוב, פינקל", הוא אמר, "אני במצב רוח טוב. בוא נשמע מה יש לך להגיד. אם אתה לא פינקל, מי אתה?"

"אני אלכס לכטמן".

"באמת? ומה בדיוק אתה עושה אצלי באולם, אם אתה אלכס לכטמן?"

"אני לא יודע אם כבודו זוכר, אבל כבר הייתי אצלו באולם לא מעט פעמים..."

"בית המשפט זוכר. המשפט שלך נמשך יותר מדי שנים מחייו של בית המשפט".

"כן, אבל לא רק במשפט הזה הייתי, הייתי בעוד כמה. האחרונים היו המדינה נגד זלמן קנטור והמדינה נגד איסקיירדה לומברוסו... כבודו בוודאי זוכר".

"אדוני מבלבל את המוח. המשפטים האלה התחילו אחרי המשפט שלך".

"נו! זה בדיוק מה שאני מנסה לומר".

"אתה אל תגיד לי 'נו!', מר פינקל! אתה הולך פה על חבל דק! ועכשיו, תסביר לבית המשפט

איך היית במשפטים של אנשים אחרים בזמן שהיית עצור".

"בהתחלה לא הייתי עצור, כבודו בוודאי זוכר".

"כבודי לא זוכר כלום. תזכיר לו".

"אני לא ארווין פינקל. אני אלכס לכטמן, אני פנסיונר שאין לו מה לעשות בחיים, אשתי מתה, ומאז התחלתי לבוא לפה לשבת באולמות. אתה יודע איך זה, אני הרי לא היחיד, כולנו פה כבר נעשינו חברים".

"באמת? אז אין לך התנגדות שאעשה משאל באולם? שהקהל שלנו יגיד אם הוא מכיר

אותך?"

"בוודאי שלא, כבודו".

"חברים", פנה השופט אל הקהל, "מי שמכיר את האיש הזה בתור אלכס לכטמן, שירים את היד גבוה". ולתדהמת השופט, המזכירה, הקצרנית, השמש ושני השוטרים שבאולם, כל עשרת הזקנים שישבו על ספסלי העץ הרימו את הידיים בגאווה. השופט התחיל לרעוד, וצעק: "את כולכם אני זורק לכלא! בזיון בית המשפט – אני רואה שהיום זה פופולרי!"

"אבל כבודו...", אמר אחד הזקנים, והשופט מיהר לשסע אותו. "אתה – שקט! בוא הנה, בוא

לדוכן. עכשיו!" והזקן דידה אל הדוכן, שם חיכה לו השמש עם ספר התנ"ך, כדי להשביע אותו לומר את האמת בלבד. ואז שאל השופט, בהטעמה ברורה על כל הברה: "אתה מוכן לומר לבית המשפט המחוזי, לרשות השופטת של המדינה, שלאיש הזה קוראים אלכס לכטמן ולא ארווין פינקל, ושאתה מכיר אותו באופן אישי? אני מזהיר אותך, נשבעת על התנ"ך, ואם תימצא משקר במצח נחושה, בית המשפט הזה לא ירחם עליך מסיבות של גיל מתקדם או בריאות לקויה".

"אין צורך לרחם, כבודו", אמר הזקן. "זה אלכס. ישבנו יחד בכל המשפטים המעניינים בשמונה השנים האחרונות. ואני לא רואה פה בשום מקום את הארווין פינקל שאתם מחפשים". השופט היכה בפטיש עוד פעם ועוד פעם, למרות שאף אחד לא הרעיש. ביטחוננו בזהות הנאשם התחילה להתערער, על אף שהרגיש שאין לכך שום סיבה מוצדקת באמת. היה ברור לו שלא מדובר ביותר מאשר ניסיון נואש של הנאשם, לעכב במשהו את ההליכים ולזרוע מבוכה באולם. הוא כבר התחרט על שאיפשר את כל ההצגה הזו, ופחד שהידיעה על קיומה תמשוך סקרנים לא-רצויים, נוסף על אלה שכבר ישבו שם. הוא פקד על אחד השוטרים לנעול את הדלת, ובינתיים שם לב שהקצרנית תוקעת מבטים חודרים בנאשם, כדי לנסות ולהחליט אם הוא דובר אמת. מטבע הדברים, מאחר שהיתה רק קצרנית ולא שופטת, הניסיון נכשל.

"נגיד", אמר השופט, "שאני מאמין למה שאתה אומר, ונותן לך עכשיו להסביר לי למה אתה יושב אצלי שלוש שנים ומתחזה למישהו אחר. מה בדיוק תגיד?"
 "לא, סליחה, כבודו, אני לא התחזיתי לאף אחד."

"מה פירוש, לא התחזית? המשפט הזה מתנהל נגד ארווין פינקל, ואתה אומר לי שאתה אלכס לכטמן! אז או שאתה פינקל, או שאתה מתחזה!", הרעים השופט, ומיד התפשט על פניו חיוך מרוצה, כי נדמה היה לו שממכת-המחץ הזו הנאשם כבר לא יצליח להתאושש.

"לא, לא, אני מבקש. אני אף פעם לא אמרתי שאני פינקל. אף פעם לא ביקשו ממני להזדהות. אף אחד גם לא קרא לי פה 'ארווין פינקל', רק 'הנאשם', ולכן גם לא היתה לי סיבה לתקן את כבודו עד היום, כשהחליט לקרוא לי בשם הזה."

"אתה שקרן! זה לא ייתכן!"

"אני יכול להסביר, זה הכל פשוט מאוד..."

"אז תסביר כבר!"

"אם כבודו זוכר, לפני שלוש שנים התחיל כאן משפט נגד איזה ארווין פינקל..."

"כן, במקרה אני זוכר. המשפט שלך."

"שלי, מה שלי, אבל אם כבודו רוצה ככה, שיהיה. בכל אופן, אני לא יודע אם כבודו זוכר גם, שהמשפט הזה נפתח נגד ארווין פינקל בהיעדרו..."

השופט החוויר. משהו בתוכו נפל והתרסק לרסיסים. הנאשם צדק. הוא נזכר עכשיו: המשפט התחיל בלי הנאשם, כי המצוד המשטרתי היה עדיין בעיצומו. חשבו שהוא ברח לדרום אמריקה, אבל מצד שני לפרקליטות היו כבר כל הראיות, הדי-אן-איי, והציבור לא נתן שקט. אז התחילו בלעדיו, עד שיתפסו אותו. הרי המפכ"ל אמר שזה עניין של שבוע-שבועיים, האינטרפול ימצא אותו וכבר הוא חוזר לארץ באזיקים... השופט הסתכל בנאשם, וניסה להיזכר אם המפכ"ל קיים את ההבטחה. הכל היה מזמן, לפני עידנים, מי יודע מה היה אז? כל-כך הרבה תיקים, עצורים, חשודים, מורשעים, עדים, מהומות, קהל, כל-כך הרבה מאלה נכנסים בשלוש שנים, שמי בכלל יודע ולמי בכלל אכפת. אז איך הופיע האיש הזה על דוכן הנאשמים, אם, במקרה, ארווין פינקל לא נתפס מעולם? זאת היתה השאלה ששאל עכשיו בקול את הנאשם, בנימה פטרונית ומשועשעת שלא הסגירה דבר מהטון החרד שבו נשאלה בעודה בתחום המחשבות הפרטיות.

"כמו שאמרתי קודם לכבודו", ענה הנאשם, "אני כבר שנים בא לפה למשפטים. זה יותר טוב מסרט מתח. יותר טוב מטלוויזיה. אלה באמריקה יש להם מושבעים, יש להם הצגות, מדברים יפה, אבל פה יש סטייל אמיתי..."

“תגיע לעניין, אדוני”, אמר השופט, שכבר לא יכול היה להביא את עצמו לקרוא לנאשם בשם “פינקל”.

“אני והקבועים האחרים תמיד באנו בתחילת כל שבוע, מצאנו את הפרסומים, את לוח הזמנים והתיקים של כל אולם, והחלטנו מה מעניין. ככה, מראש, כמו עם הטלוויזיה, שמתכננים ומסמנים מה רוצים לראות”.

“טלוויזיה שמלוויזיה, תגיע כבר לעניין”.

“טוב, אז באיזה יום אחד, לפני שלוש שנים, הלכתי למשפט שנראה מעניין. בגלל השם, זה היה, נדמה לי ‘המדינה נגד ליאונרדו דה-וינצ’י ואחרים’, משהו מצחיק כזה... באתי, התיישבתי, אבל זה היה סתם משעמם, אפילו לא פלילי, איזו תביעה שהמדינה הגישה נגד חברה שנקראת ליאונרדו דה-וינצ’י. תכף קמתי ויצאתי, בגילי אתה כבר לא מבובז זמן על שטויות. מצאתי את עצמי במסדרון, בלי תוכניות, היה לי יום שלם לשרוף. החלטתי לעבור באולמות סתם ככה ולנסות למצוא משפט אחר לשבת בו. עליתי, ירדתי, שום דבר לא היה מעניין. לי יש חוש, אם זה טוב או לא, אני יודע כבר אחרי רגע. ואז, הגעתי לקומה החמישית וכבר אמרתי שבקרוב צריך לוותר, עוד שלושה אולמות הרשיתי לעצמי לבדוק, ודי. חשבתי להתחיל מסוף המסדרון, אבל אז עברתי ליד האולם הזה, של כבודו, ורק הצצתי לרגע דרך הדלת הפתוחה, וראיתי כאן משהו מאוד מוזר – שיש שופט, יש עורכי דין ויש קהל, אבל אין נאשם. נכנסתי והתיישבתי, ומישהו מהקבועים האחרים, דווקא לא מישהו שהכרתי אישית, אמר לי שכאן המשפט שהיה עליו בעיתון, זה עם השוד שהפך לרצח והשווד שברח לחו”ל. זה עניין אותי, כי בחיים לא ראיתי קודם משפט שעושים בהיעדרו של הנאשם. מהר מאוד ראיתי שהכל די דומה למה שאני מכיר, כי ממילא גם במשפט רגיל העורך-דין הוא זה שמדבר רוב הזמן, אבל הסיפור עצמו משך אותי, העדים היו כאלה שכיף לשמוע אותם, ואת כבודו הכרתי עוד מקודם בתור שופט מעניין, אז המשכתי לבוא לדיונים גם בימים הבאים”.

השופט צמצם עיניים וניסה לראות אם הנאשם מוכר לו כאחד מהפרצופים העריריים ששרצו תמיד באולמות, אולי בבגדים אחרים, בתאורה שונה. אבל הוא כבר לא הצליח להפריד את הדמות הזו מהתפקיד שבה הכיר אותה במשך שלוש שנים ויותר, מה גם שלזהות פנים מסוימים בקהל זה קשה בזמן שמנהלים משפט, ולא היה סיכוי לחזור אחורה בזמן ולהגיד משהו בסגנון – קודם הוא ישב שם, לפני שהוא ישב פה. השופט פנה אל עורכי-הדין ושאל אותם אם הם זוכרים את הנאשם כצופה מהשורה. ושני הצעירים לובשי הגלימות, שכבר מזמן לא עקבו אחרי השערורייה הקטנונית שהתנהלה מולם ורצו יותר מכל שהדיון יסתיים בניצחון או בהפסד, לא משנה של מי – שניהם הנידו באיטיות בראשיהם כדי לסמן שלא יכולה להתקיים שאלה פחות משמעותית בשבילם, וזה אפילו קצת מעליב שמצפים מהם לזכור שטויות כאלה, כשהם בכלל עושים את העבודה שלהם עם הגב לקהל. “אז עדיין לא הבנתי! איך בדיוק הגעת לצד הזה של האולם?”, צרח השופט בסופו של דבר, כשנזכר מחדש בגודל הטרגדיה שהתפתחה מולו ואיבד את עשתונותו.

“אני באמת לא התכוונתי”, אמר הנאשם. “אני רציתי לשבת שם על הספסל בקהל כמו תמיד, כמו שאני רגיל, ולראות את המשפט שלכם עד הסוף. אבל אחרי שבועיים של דיונים, משהו היה חסר לי. התחיל להפריע לי שדוכן הנאשמים ריק. זה פשוט הרס את הכל, זה היה לא אמין. השאר היה בסדר גמור, כבודו והעורכי-דין והעדים עשו את התפקידים ברגש, כמו שצריך, אם

הייתי עוצם את העיניים הכל היה מתקבל על הדעת. אבל את זה אפשר לעשות, אולי, לחמש-שש דקות ואז נרדמים. בשלב מסוים כבר לא יכולתי יותר. כלום לא היה שווה בלי נאשם, אפילו שיישב ולא יגיד שום דבר. אז חשבתי, למה שאני לא אעשה את זה, אפשר לחשוב שיש לי משהו יותר טוב לעשות. יום אחד באתי מוקדם, בהפסקה בין הדיונים, והתיישבתי במקום של הנאשמים. אף אחד לא שם לב, באולם היה רק שוטר אחד והוא עישן סיגריה עם מישהו ממשמר בתי המשפט. בינתיים הסתכלתי מסביב על האולם והרגשתי איך הכל שונה מהכיוון הזה. כשהקהל התחיל לבוא, היו שם כמה פנסיונרים אחרים שהכרתי, והם התחילו לצחוק כשראו איפה אני יושב. התקרבותי אליהם, אמרתי להם בשקט באוזן, 'אתם אל תגידו כלום. בשבילכם אני עושה את זה, הרי לא רק אני התלוננתי וניג'סתי שאין נאשם'. מה שנכון. והם באמת שתקו. ואחר-כך באו עורכי-הדין, קודם של התביעה ואחר-כך של ההגנה, והסניגור הציבורי בא אליי, והצביע ושאל רק 'זה אתה?', אז אמרתי לו שכן. הוא והתובע התלחשו, שמעתי שאומרים 'איך מצאו אותו', אבל יותר מזה אף אחד לא שאל יותר כלום. כשכבודו נכנס לאולם, הוא הסתכל עלי ואמר, 'אני רואה שהנאשם פה'. לא אמרתי כלום, אבל השוטר תקע לי בצלעות ואמר, 'תענה כשמדברים אליך'. עד אז בכלל לא שמתי לב שמדברים פה רק בגוף שלישי. קמתי ואמרתי 'כן כבוד השופט', והתיישבתי. השמש השביע אותי, וזהו, מאותו רגע הדיונים רצו הלאה. זה לא שהודיתי סתם באשמה, התגוננתי, אבל רק כל עוד זה לא נעשה משעמם. לא רציתי להטריח עם ויכוחים שלא נגמרים. על השוד התודיתי מוקדם, בגבולות הטעם הסביר, בעניין הרצח – טוב, בכל זאת רציתי שהתובע יתאמץ".

השופט, שלא האמין למשמע אוזניו, פתח בקושי את הפה ושאל: "אבל כל מה שהעדת? אתה פה סיפרת מה היה בליל השוד..."

"קראתי בעיתון".

"אבל העדים!", קפץ התובע, שפתאום גילה עניין במתרחש. "העדים הצביעו עליו ואמרו שזה הוא!"

"כן, אבל כל העדים שלך בכלל לא ראו את הפושע כמו שצריך. בלי הדי-אן-איי לא היה לכם אפילו רבע תיק", ענה לו הסניגור, ורק ברגע הזה הוא הבין שאולי, לראשונה בקריירה שלו, יהיה לו זיכוי אחד חלק ומוחלט.

"נכון מאוד", אישר הנאשם. "ישר שמעתי שהם לא יודעים על מה הם מדברים. במיוחד אלה שהצביעו עלי ואמרו בלי בושה – 'כן, זה הפרצוף שראיתי באותו לילה', למרות שרגע קודם הם הודו שזה היה בחושך ודרך וילונות וסורגים ומה לא. פחדתי מאוד ממה שיקרה כשיבוא מישהו שבאמת ראה משהו, כי אז תכף היה מתקלקל הכל. אבל אף אחד כזה לא בא. וכל פעם ששאלו אותי פה משהו, אמרתי או כן או לא, ואם היה צורך ביותר מזה, אמרתי דברים מהעיתון או שהמצאתי על המקום. הרי כבודו זוכר שהתובע אמר לי, יותר מפעם אחת, 'הנאשם מגמגם! הנאשם מגמגם ומשקר!', והוא לגמרי צדק, כי אני לא מאלה שמשקרים וממציאים בלי בעיה, אבל כאן משום-מה זה רק עזר לי".

"ומהעונש? לא פחדת מהעונש?", שאל השופט בתקווה גלויה.

"לא. איזה עונש יפחיד אותי? גם ככה החיים שלי נגמרו מזמן. רציתי רק שיהיה כאן מעניין להסתכל, והרי מאז שהחזירו את עונש המוות, המשפטים הרבה יותר מעניינים. גם אני, אם לא

הייתי יודע שהנאשמים מהמרים על החיים, לא הייתי נוסע לפה כל יום בשני אוטובוסים. הייתי הולך לשחק קלפים בפארק."

"אתה רוצה להגיד לי שהתכוונת להמשיך בהצגה הזאת עד הסוף? עד שיזריקו לך?", נשף השופט בתדהמה. לא היה לו כבר ספק שמדובר במתחזה, שארווין פינקל מעולם לא ישב אצלו באולם ושכל שלוש שנות המשפט התבזבזו לשווא על הליך בלתי-חוקי, אבל שהמתחזה יהיה מסור עד כדי כך לתפקיד שלקח על עצמו – כזה דבר לא עלה בכלל על דעתו.

"אלא מה? איך הייתי מסתכל לעצמי בעיניים אם לא? כבר עברתי בחיים דברים יותר גרועים. רצייתי שהכל יהיה אמין ומכובד. אני זקן, אבל גאוה עוד יש לי. איך הייתי יושב עם החברים במזנון אם הייתי בורח ברגע האחרון מהזריקה?"
 "זאת אומרת שאתה רוצה להמשיך במשפט?!"

"איזו שאלה? תשאלו אותם –", ענה הנאשם והצביע על הזקנים, "– מה דעתם שהכל ייפסק עכשיו באמצע. אלה משלמי מסים, כל החיים המדינה הזאת בזה אותם, אז זה המעט שכבודו יכול לעשות בשבילם – להמשיך את הדיון."

"כזה דבר עוד לא היה לי", אמר השופט. "שלושים שנה במקצוע, חשבתי שראיתי הכל. אתה מבין שמה שעשית הרס לי את החיים? יזרקו אותי מפה לרחוב. כל המדינה תצחק עליי. אפילו אם אצליח לשכנע אותם איכשהו שישאירו אותי, על קידום לעליון כבר אין מה לדבר. במקרה הכי טוב יורידו אותי לבית משפט לתעבורה. אתה רוצח! רצחת קריירה של שופט!" והשופט התחיל לבכות. אף עין באולם לא נשארה יבשה.

"אבל כבודו, הכל היה בסדר עכשיו אם רק לא היית מתעקש לקרוא לי ארווין פינקל...", אמר הנאשם אחרי שניגב את דמעותיו.

"מאיפה יכולתי לדעת!", ענה השופט מתוך הגלימה שכיסתה את פניו הנפוחים מבכי.

"אבל כבודו, נגיד שלא קראת לי ככה..."

"מה פירוש נגיד? די, נגמר!", ייבב השופט וגרר אתו את השמש, הקצרנית והתובע למטח חדש של התייפחויות.

"לא נגמר, לא נגמר עדיין", עודד אותו הנאשם, "אתה יודע איך אומרים, זה לא נגמר עד שהאישה השמנה..."

"נו, אז מה אתה מציע, חתיכת קרימינל?!"

"...שנמשיך כאילו כל זה לא קרה."

"פשוט ככה?", הציץ השופט מתוך הגלימה הרטובה.

"פשוט ככה. הנה, אני כבר שכחתי."

"סליחה, זה לא יעלה על הדעת", התפרץ הסניגור, "היה כאן משפט בלתי-חוקי. האיש הזה לא אשם! הוא אפילו לא הנאשם!"

"אבל אם הוא מתעקש...", ענה התובע בקול חלול של מי שזה עתה נרגע מבכי כבד.

"מתעקש! ואם הוא ירצה לקפוץ מהגג, אז נרשה לו?!"

"מה זה עניינה של המדינה אם מישוהו רוצה לקפוץ?", התרגז הנאשם, "אתה אל תציל אותי ואני לא אציל אותך!"

"אני הסניגור שלך, אתה מינית אותי להציל אותך."

“אני לא מיניתי אף אחד. אני בכלל לא מכיר אותך. המדינה מינתה אותך להגן על מישו שהיא לא אני, ואין לי שום מחויבות כלפיך.”
 “כן, אבל...”

“בלי אבל. אתה אל תפריע. וכדאי מאוד שתשמור את מה שקורה פה לעצמך. מה אתה חושב, שככה מצליחים במקצוע שלך? הורסים לשופט את הקריירה? נראה אותך מנצח במשפט אחד, אחד, אחרי שתעשה דבר כזה. וכולם יידעו שזה אתה, כי חוץ ממך אף אחד אחר פה לא הולך להלשין”. והנאשם הסתכל מסביבו כדי לגבות הנהוני הסכמה מכל הנוכחים. כולם הסכימו, אפילו השוטרים.

הסניגור נאנח, לא היה לו ספק שהנאשם צודק. אם הוא יפוצץ את הפרשה, נגמרו ימיו כעורך-דין – ציבורי או פרטי. הסניגוריה הציבורית תפטר אותו, כי אף שופט לא יזכה נאשם שמיוצג על-ידו. ובאמת שאין טעם לנסות ולנחש, מי ירצה לשכור עורך-דין שכל השופטים הוציאו עליו חוזה אחרי שפגע באחד משלהם. ומעל לכל, דווקא מראהו של השופט הבוכה הוא שחתם את העניין. הסניגור, שכדרכם של הסניגורים היה בעל לב רחום מטבעו, איש רך שהקדיש את חייו כדי להציל את האזרח הקטן מידיה הרצחניות של הביורוקרטיה, לא יכול היה לעמוד מנגד כשראה איך השופט עומד לאבד את עולמו בגלל עניין פרוצדורלי זניח שכזה. הוא הנהן, בהתחלה בתנועות קטנות ואחר-כך במרץ, ובאולם נשמעו מחיאות כפיים פזורות מלוות בשריקות.

התרוממות רוח אחזה בכל הנוכחים. השופט הפסיק לבכות, השמש, הקצרנית והמזכירה חייכו באושר, עורכי-הדין לחצו ידיים ללא שום יריבות, והשוטרים שיחקו באזיקים והתביישו להגיד שכל מה שקרה כאן נוגע ללבם מאוד, אבל מבטיהם המבוישים והחולמניים העידו על כך במקומם. והנאשם? הוא שמח יותר מכולם, עכשיו שהמכשולים הוסרו ואחריותו האישית לגורלו העגום של השופט התבטלה מאליה יחד עם הגורל העגום עצמו. והסימן הסופי לכך שהחיים חזרו למסלולם היה רעש הפטיש, שנחת על הדוכן פעם ועוד פעם כדי להשתיק את ההתלחשויות המדומות, שפשטו באולם לעניות דעתו המשובשת של השופט.
 “שקט! מתנהל פה משפט!”, נשמע שוב קולו של השופט, שהתאושש כמעט לגמרי מהמשבר. “ואם אין לנאשם מה להוסיף”, הוא הצביע על האיש שבפינה, שסיגל לעצמו שוב את ההבעה הדחוייה מתחילת הדיון, “נעבור להכרעת הדין”.
 “כבודו, אין לי מה להוסיף”, אמר הנאשם.

“אם כך, בית המשפט הזה מוצא את ארווין פינקל, מספר תעודת זהות אחד-תשע-שבע-שלוש-שלוש-שלוש-ארבע-אפס-אפס-שלוש, אשם בשני סעיפי האישום – רצח רקדנית הבטן זיזל לפבר ופריצה בנסיבות מחמירות למועדון ‘קזבלנקה’. גזר הדין יינתן במועד שייקבע”. והפטיש נחת על הדוכן. השמש צעק “בית המשפט”, השופט התכוון לצאת, אבל ראה שאף אחד לא קם לכבודו. מיד הוא הנחית את הפטיש שוב, ושוב, כדי לקרוא לסדר את הקהל הסורר. “מה זה?! כולכם לכלא, כולכם! לא קמים כששופט עוזב... איפה נשמע כדבר הזה?!”
 “אם יורשה לי, כבודו”, קם הנאשם שהפך לאשם, והשופט, שרק במעורפל עוד הכיר בעובדה שגורלו המקצועי נמצא בידיו של האיש הזה, נזכר בכך עכשיו מחדש למורת-רוחו.
 “כן, אדוני הנאשם, אבל שיקצר”.

“כבודו”, אמר האשם, תוך שהוא זונח שוב את עליבותו, “הקהל לא קם, כי הוא רוצה פיצוי על מה שהיה כאן קודם”.

“פיצוי? ! איזו מין חוצפה... פיצוי על מה?”

“הרי כבודו חשב להפסיק את ההליך, רגע לפני השלב הכי חשוב”.

“כן, כן, אל תזכיר לי עכשיו”.

“ונדמה לי שהקהל היה רוצה בתמורה איזה זירוז בעניינים”.

“מה, את גזר הדין? עכשיו?”

“כן”.

“אני מצטער, זה בניגוד לתקנות”.

שתיקה גדולה ירדה על האולם, והשופט מצא את עצמו מסמיק מול עיני הנוכחים, שלעגו לו בגלוי על דבר הטיפשות שהשמיע עכשיו. הוא כמעט ויצא למתקפת-נגד כדי להשיב את כבודו האבוד, אבל אז נעצר והסתכל סביבו: לא רק הזקנים שבקהל נראו להוטים לשמוע את גזר הדין; גם השוטרים, ועורכי-הדין, והמזכירה והקצרנית והשמש, עצרו את נשימתם בהמתנה להתפתחות חיובית. “טוב, טוב”, אמר וחזר למקומו בהכנעה. באולם נשמע רחש של שביעות-רצון. “בית המשפט התכנס כדי לגזור את עונשו של ארווין פינקל, שהורשע ברצח ובפריצה בנסיבות מחמירות. נפתח שלב הטיעונים לעונש. ראשון ידבר התובע”.

“אהמ...”, כחכך התובע, “כבוד בית המשפט: ארווין פינקל הזה, שהורשע בדין, הוא חיה רעה וצמאת-דם. הוא פרץ למועדון ‘קזבלנקה’ כדי לספק את יצריו הנאלחים – תאוות בצע, ואפילו, אפשר היה להבין מדבריו, תאוה בלתי-נשלטת לאונס...”

“אני מתנגד”, קפץ הסניגור, “אין ראיות לכוונת אינוס”.

“ההתנגדות מתקבלת”, אמר השופט, “למחוק את זה מהפרוטוקול. התובע ימשיך”.

“כשעמדה בפניו רקדנית הבטן האמיצה, זיזול לפבר, הוא לא היסס לדקור אותה כדי להגיע אל הכסף. בני אדם אינם נחשבים בעיניו. הוא מסוגל להרוג ללא כל עכבות. כסף, זה העיקר בשבילו, והוא ישוב ויהרוג כדי להשיג אותו. בית המשפט קיבל את עמדת התביעה והרשיע את הפושע המבחיל הזה, ולכן אנו מבקשים להטיל עליו גזר דין מוות, שימנע ממנו לחזור לרחוב ולרצוח וירתיע פושעים דומים מלבצע את זממם. עד כאן, כבודו”.

“נציג ההגנה, בבקשה”.

“בית המשפט”, פתח הסניגור בהתרגשות, “ארווין פינקל הוא אדם שחי את מרבית חייו כאזרח נורמטיבי. עד להסתבכותו הנוכחית עם החוק, לא היו לו הרשעות כלשהן והוא מעולם לא הואשם בדבר. האיש אינו מפלצת, הוא אדם ככל האדם, נפש אבודה שהידרדרה. עיניו התעוורו כשנודע לו על הסיכוי להשיג ממון באמצעות פריצה – דווקא מפני שמעולם לא היה לו כסף רב כל-כך. מי מאיתנו לא עלול להיכשל במכשול כזה, בחברה חומרנית כשלנו? הכל ספוג באווירה מרעילה של זלזול בחוק, אני ואפסי עוד, הכסף יענה את הכל – ויש אנשים חלשים, שמפרשים זאת כפשוטו. מר פינקל היה לקוח קבוע ב’קזבלנקה’, וייתכן שראה חלק מהכסף שנשמר במקום כשייך לו בזכות ולא בחסד... הוא היה ממפרנסיו של המועדון, אין לשכוח זאת. ובאשר לרקדנית הבטן – מבלי להקל בחומרת המעשה, חלילה, צריך לומר ביושר שכל אדם עלול לאבד את מצפונו בנסיבות מסוימות. מרשי הביע חרטה, באולם זה ממש, על מעשיו ועל הפגיעה באישה המסכנה, והוא הצהיר בשבועה שלא יחזור לדרך הרשע. לכן אני מבקש מבית

המשפט את מידת הרחמים; הצילו את ארווין פינקל מזריקת הרעל. תנו לו לסיים את חייו בכבוד, בבית הסוהר, כשהוא מתענה עד יומו האחרון בחרטה כנה ובצער עמוק".

"הצדדים סיימו?", שאל השופט, עורכי-הדין הנהנו, והוא הוסיף בהטעמה זהירה: "הנ-א-ש-ם רוצה להוסיף משהו?", על אף שהאיש כבר הורשע, ולא היה עוד צורך להקפיד ולהזכיר בקול רם את ההיפותזה המשעשעת שהוא עשוי להיות חף מפשע. השופט קרא לו כך רק מתוך רפלקס, רק מתוך הרגשה שאם לא יפנה אליו כאל "הנאשם", עוד יפנה אליו בטעות כאל "ארווין פינקל", דבר שממנו רצה להימנע בכל מחיר מסיבות ידועות.

"לא, כבודר".

"יפה. רבותי, בית המשפט הזה החליט על גזר הדין". השופט משך את הרגע ככל האפשר, ונהנה לראות שהנוכחים בקושי מצליחים שלא לזרוז אותו בגסות. רק בסוף המתנה מרושעת של תשעים שניות בדיוק, שאותן התעקש השופט למדוד בעזרת שעון-היד שלו, הוא הפסיק את העינוי והמשיך. "בית המשפט המחוזי גוזר את דינו של הרוצח ארווין פינקל למוות בזריקת רעל. הנידון רשאי לערער לבית המשפט העליון בפרק הזמן הקבוע בחוק. המשפט הסתיים".

הפטיש נחת, השמש הכריז על צאת השופט, שקם ונעלם בלשכתו, והקהל נשאר עומד, המום. הסוף היה צפוי, ובכל זאת, רק עכשיו הבינו הזקנים במלוא החומרה שאחד משלהם עומד לקבל על עצמו עונש מוות שלא מגיע לו. "אלכס, תפסיק עם זה", צעק לו אחד מהם, "די. ההצגה נגמרה, אל תלך!" אבל אחד השוטרים דחף אותו החוצה מהאולם, יחד עם השאר, בעוד השוטר השני תופס בכתפיו של האשם ומכוון אותו לעבר הפתח המוביל אל מחילות העצורים. גם השוטר, שתוצאות המשפט עוררו בו אי-נוחות מסוימת, ואפילו תחושה של עוול גדול, ניסה לשכנע את האשם שיחזור בו. "אדוני, עשית את שלך. תעצור את זה לפני שאנחנו עוברים בדלת הזאת, כי אחר-כך לא תוכל יותר להתחרט".

אבל האשם לא הראה שום סימן שהוא מצטער על משהו, או נבהל מהגורל הרע שטרף אותו בזה הרגע. הוא פנה אל השוטר, הניח יד חמה על לחיו ואמר, תוך כדי שהשניים נבלעו במקום שאין ממנו חזרה: "אל תדאג לי. אני תמיד אמרתי שכל דבר בחיים צריך לנסות פעם אחת. גם למות".